

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

THE SYNTHESIS OF THESES IN MASTER DEGREE OF BUSINESS ADMINISTRATION OF SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY

รองศาสตราจารย์จีราภรณ์ สุธรรมสภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ เข้มทอง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

- การศึกษาวิจัยครั้งนี้เกิดขึ้นจากการตระหนักถึงคุณภาพของงานวิจัยวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
- ซึ่งงานวิจัยวิทยานิพนธ์เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งในการประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา เพราะการศึกษาระดับบัณฑิตมุ่งเน้นให้นักศึกษามีทักษะในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การบูรณาการความรู้ มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ และนำเสนอกระบวนการความรู้ในรูปแบบของงานวิจัยได้
- ดังนั้น การศึกษาวิจัยการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จะช่วยให้ได้รับข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานงานวิจัยวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิทยานิพนธ์ การออกแบบการวิจัย และองค์ความรู้ของวิทยานิพนธ์จากงานวิจัยวิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชของผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2549 ถึง 2553

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ข้อมูลพื้นฐานของวิทยานิพนธ์ หมายถึง ข้อมูลของวิทยานิพนธ์ที่เป็นจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2553 จำแนกหัวข้อตามวิชาเอกการจัดการ การตลาด และการเงินและบัญชี

กระบวนการวิจัยของวิทยานิพนธ์ หมายถึง ข้อมูลกระบวนการวิจัยที่เป็นจำนวนและร้อยละของวิทยานิพนธ์จำแนกตามประเภทการวิจัย จำแนกตามการทบทวนทฤษฎี จำแนกตามการทบทวนงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จำแนกตามการทบทวนงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศย้อนหลังตามระยะเวลา จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามการสุ่มตัวอย่าง และจำแนกตามการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลของการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ หมายถึง คุณลักษณะของงานวิทยานิพนธ์ การออกแบบการวิจัย และองค์ความรู้ของวิทยานิพนธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 ถึง 2553 โดยทำการศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เข้าถึงได้คือ สืบค้นจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช จึงมีผลให้ขนาดของประชากร วิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ระหว่างปีการศึกษา 2549 ถึง 2553 ที่ได้จากค้นพบได้ในห้องสมุด มีจำนวน 146 ราย

2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบวิเคราะห์เนื้อหา (Checklist for content analysis)

3) การรวบรวมข้อมูล

3.1) รวบรวมรายชื่อวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 ถึง 2553 จากสำนักบัณฑิตศึกษา

3.2) สืบค้นวิทยานิพนธ์จากสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3) บันทึกข้อมูลลงในแบบสักระยะวิทยานิพนธ์ที่สร้างขึ้น

3.4) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสักระยะวิทยานิพนธ์ที่บันทึกข้อมูลไว้ทั้งหมด

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

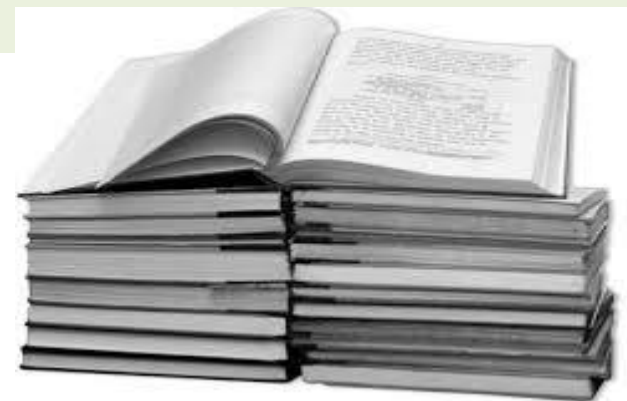
ผลการศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยวิทยานิพนธ์

ข้อมูลวิทยานิพนธ์ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2553 จำนวน 146 เล่ม หัวข้อเรื่องส่วนใหญ่ของวิทยานิพนธ์ จะเป็นหัวข้อที่อยู่ในกลุ่มด้านการจัดการ และกลุ่มทางการตลาดเป็นลำดับ ส่วนหัวข้อที่อยู่ในกลุ่มการเงินและการบัญชี มีจำนวนประมาณร้อยละ 10 ของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดที่เข้าถึงได้

เมื่อพิจารณาหัวข้อเรื่องของกลุ่มวิทยานิพนธ์ที่จัดอยู่ในกลุ่มด้านการจัดการ พบว่าหัวข้อเรื่องส่วนใหญ่สามารถจำแนกเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้ 1) หัวข้อการจัดการทั่วไป 2) การพัฒนาหรือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ 3) กลุ่มการปรับปรุงกระบวนการผลิต

ส่วนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์ด้านการตลาด พบว่าหัวข้อเรื่องส่วนใหญ่สามารถจำแนกเป็น 4 กลุ่มย่อยได้ดังนี้ คือ 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ/การตัดสินใจซื้อ 2) พฤติกรรมการบริโภค/การซื้อ/การเลือกซื้อ/การเช่า 3) คุณภาพการบริการ และ 4) กลยุทธ์/การส่งเสริมการขาย/การแข่งขัน

ส่วนวิทยานิพนธ์ด้านการเงิน พบว่าหัวข้อเรื่องส่วนใหญ่มักเน้นการวิเคราะห์ผลตอบแทน/การลงทุนและรองลงมา คือ หัวข้อการพัฒนาบุคลากรทางการบัญชี/การจัดการ

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยวิทยานิพนธ์

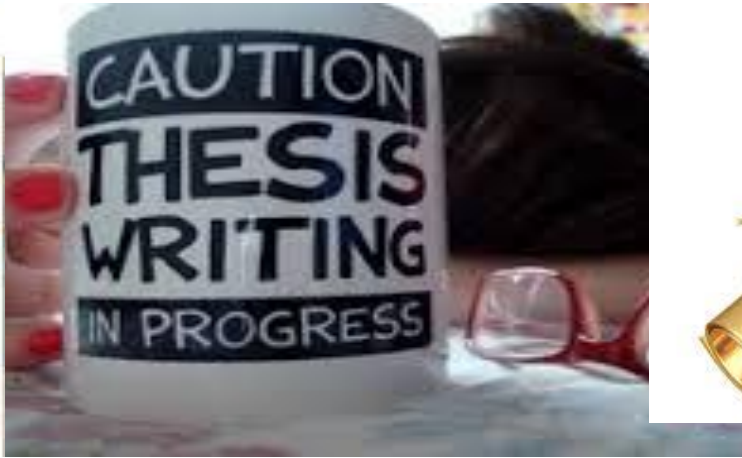
สรุปผลการวิจัย (ต่อ)

กระบวนการวิจัย พบว่าส่วนใหญ่เป็นการวิจัยประเภทเชิงปริมาณ กลุ่มการจัดการ มีการทบทวนวรรณกรรมและศึกษาทฤษฎีพื้นฐานด้านการบริหาร ส่วนกลุ่มการตลาด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการประยุกต์จากทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด และทฤษฎีการตัดสินใจซื้อ และพบว่าส่วนใหญ่เป็นการทบทวนวรรณกรรมจากงานวิจัยในประเทศ มีการกำหนดสมมติฐานการวิจัยแบบมีทิศทาง การกำหนดนิยามศัพท์เป็นลักษณะนิยามศัพท์ทั่วไป การเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า จากลูกค้าหรือผู้ใช้บริการมากที่สุด รองลงมาเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงาน และผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ ตามลำดับ ใช้สูตรทาโรยามาเนในการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยภาพรวมใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มแบบสัดส่วนมากที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นพื้นฐานร่วมด้วยสถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยทั้งสถิติที (Independent t-test) ร่วมกับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และสถิติที่นิยมใช้รองลงมาพร้อมกับสถิติเชิงพรรณนา คือ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test) หากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Test of Association)

- 1) ควรทบทวนกระบวนการและขั้นตอนของการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ ควรจะจัดให้มีการสอบการนำเสนอทั้งหัวข้อและเค้าโครงการวิจัย โดยให้นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมรับฟังการพิจารณาแต่ละหัวข้อด้วยกัน
- 2) ควรมีการส่งเสริมให้มีการศึกษาหัวข้อการวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เป็นประเด็นที่น่าสนใจในปัจจุบัน และควรกำหนดหัวข้อใดที่ไม่ควรเป็นหัวข้อศึกษาในวิทยานิพนธ์ โดยสาขาวิชาควรจะมีการสรุปหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ผ่านมาแต่ละปี รวมทั้งน่าจะมีการกำหนดประเด็นที่น่าสนใจที่ควรศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้
- 3) เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาส่วนใหญ่ใช้เอกสารอ้างอิงที่ไม่ทันสมัย และไม่มีวารสารต่างประเทศ ควรมีแนวปฏิบัติดังนี้ 3.1) ควรมีการกำหนดเอกสารอ้างอิงที่ย้อนหลังอยู่ในช่วงไม่เกิน 5 ปี และต้องมีการค้นคว้าวารสารต่างประเทศ 3.2) ควรส่งเสริมการฝึกทักษะในการเขียนบทวรรณกรรมด้วยการอ่านและสังเคราะห์เป็นเนื้อหาด้วยตนเองโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 3.3) สาขาวิชาประสานกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการจัดทำคู่มือการค้นคว้าวารสารต่างประเทศให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้
- 4) สาขาวิชาควรส่งเสริมให้มีการดำเนินวิธีการวิจัยในรูปแบบอื่นๆ นอกจากการวิจัยเชิงปริมาณอย่างเดียว ได้แก่ การวิจัยที่ผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การวิจัยที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ผสมผสานปฐมภูมिनอกจากการใช้ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากรอบแนวคิดและการใช้กรณีศึกษาในการวิจัย
- 5) ควรส่งเสริมให้นักศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่การกำหนดสมมติฐานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง และการใช้สถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาจจะมีการพัฒนากิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยที่ต้องศึกษาด้วยตนเอง
- 6) ควรกำหนดให้การเข้าร่วมประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งในชุดวิชาการวิจัยธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนการทำวิทยานิพนธ์กับนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่น

Thank You

Associate Prof. Cheraporn Suthamasapa

School of Management Science, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

Assistant Prof. Suree Khemthong (Ph.D.)

School of Management Science, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

Sureekhemthong@yahoo.com.au